

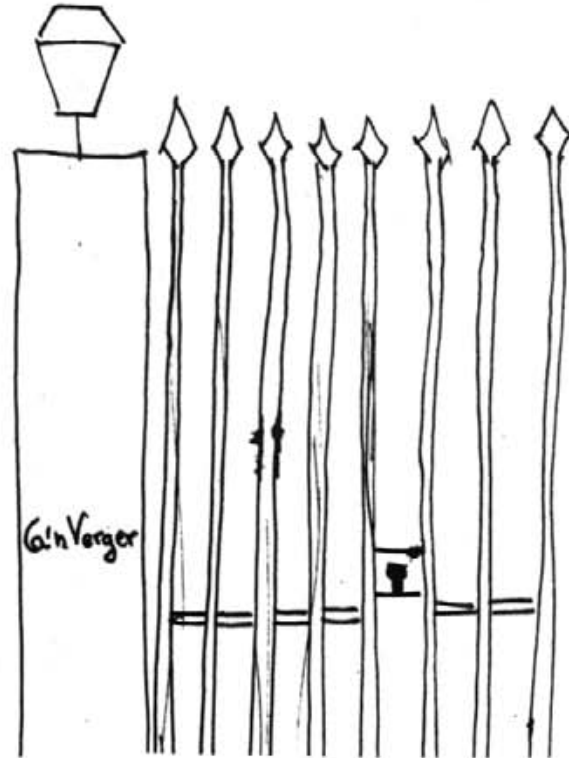
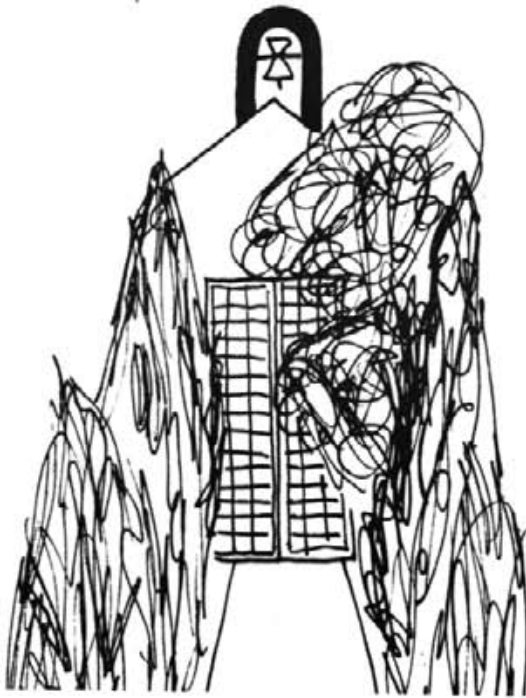
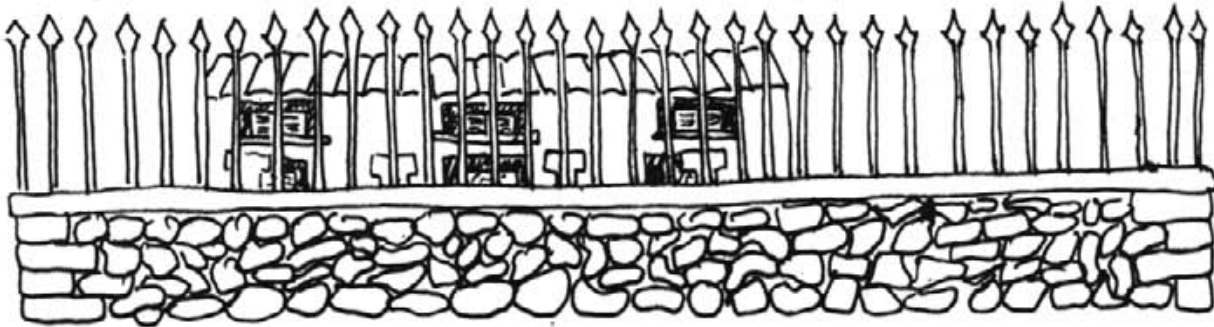
Veïnats

DEL TERME DE CALVIÀ

PONGA SUU ENA

revista informativa i cultural

EL MUSEU, PER QUAN?

50 Pts.

Nº 22, Novembre, 84.

Editorial

EDITORIAL

Ja comença a ser preocupant la pèrdua d'identitat del nostre Ajuntament, en perjudici del nostre poble.

De cada vegada més, passam de ser "el Ayuntamiento y Término de Calviá", a ser el de "Costa de Calviá", nom que va sorgir amb una motivació únicament turística.

Ja hi ha massa coses que duen aquest nom i massa periodistes que l'empren.

És just recordar als responsables d'aquest desbarat que, històricament, la importància la té el poble, i també que primer va ser ell i després aquest merder que ens han entaferrat al llarg de la Costai que ha servit per fer grans negocis i especulacions; també, és veritat, han fet que el "Término de Calviá" sigui el "més ric d'Espanya".

No volem que Calvià perdi la seva identitat a cause del Turisme.

I com que això, aquest nom que ja comença a figurar per tot, és un gran i greu error, els calvianers exigim a l'Ajuntament que rectifiqui el nom, posant el correcte, el que sempre ha figurat per tot, i si l'altre els agrada tant, que l'emprin únicament per fer promoció turística i res més. Que no venguin parlant del "Término Costa de Calviá", perquè això és un mal invent.

L'assumpte és més greu i preocupant del que sembla, ARREGLAU-HO.

REVISTA VEÏNATS

Nº dipòsit legal:

P.M. 1/1983

HAN COL.LABORAT:

Miquel Herrera
Xisca Esteva
Margarida Cabrer
Es Voyeur
Joan Rubio
Es Coix
Miquel Seguí
Carme López
Mª Dolors Cortey
L'Observateur
Juan Jiménez
Ana Luisa Coll
Joan Juan
Joan Canyelles
Josep Suárez
Mª Eugènia Simó
Joan Venys
M^a del Mar Venys

HAN COORDINAT

Josep Rubio
Joan Vidal
Manel Suárez

Noticiari local

LA VEU DE L'ASSOCIACIÓ DE VEÏNS

- A finals d'Octubre, les candidates a "Miss España" són presentades a la Plaça de l'Ajuntament de Calvià, amb molt poca presència de pública i sense, gaire bé gens, de promoció turística, ja que els diaris recolliren mínimament aquest fet, arribant alguns a dir que el Casino es troba a Palma.

- El dia 1er. es celebra la festivitat de Tots els Sants.

- El dia 3 el GRUP INFANTIL DE TEATRE DE CALVIÀ, representa al Centre Social les obres "Ous de Somera" i "S' Abat de la Reial", clausurant així els Tallers organitzats aquest estiu.

- Amb anterioritat, el dia 27 d'Octubre es celebra el sopar del Càncer. El mateix dia són elegits els càrrecs vacants a l'Associació de Veïns per part d'ES Capdellà, quedant així:

-Vicepresident: Joan Gost.
-Vocals: M^a del Carme Roca.
Joaquín Campoy.
Sebastià Bis.

- El dia 6 té lloc el Plenari Ordinari del nostre Ajuntament.

- El dissabte dia 10 té lloc a l'Escola de Calvià una petita "Olimpiada" a nivell comarcal i que dura tot el matí, celbrant-se partits de basket, futbito i cross.

AVV

la vila

entre tots la farem amunt

Com heu pogut veure al noticiari local, hi ha nous membres dins la Junta Directiva, pertanyents tots ells a Es Capdellà.

Aquesta Junta realitzarà en breu una reunió amb el Batle per a tractar els temes més importants pels dos pobles, com poden esser: Per Es Capdellà: El Dispensari, renovar les senyalitzacions dels carrers, les places públiques, etc. Per Calvià: seguiment dels projectes que hi ha en funcionament, la netetja dels carrers, etc.

Informam també que la Metgessa està a Calvià durant tot el dia, des de les 9 fins a les 5 al Dispensari, aquesta Associació està fent gestions per aconseguir-li una vivenda.

Es presenta a l'Ajuntament un important programa cultural pels dos pobles i que abarca la totalitat de l'any 85, tant per infants com per adults. La subvenció demanada s'atraca a les vuit-centes mil pessetes.

Els dies 31 d'octubre i el 6 de novembre se celebraren dos Plenaris, dels quals extreim els següents temes tractats:

- Se posa a disposició d'Educació i Ciència un solar per a la construcció d'una Escola a Ses Rotes Velles.
- S'anomenarà un assessor del consistori en matèria econòmica.
- Igualment s'anomenarà un assessor esportiu.
- El mateix passa amb un assessor de Premsa, o d'imatge.
- Se modifiquen els sous o assignacions dels Regidors.
- S'acorda demanar oficialment la dedicació plena per als dos mestres que formen part de la Corporació (Regidors Mulet i Blázquez).
- S'atorguen subvencions per a la plantació d'ametlers en el municipi.
- S'encarrega un estudi per l'aprofitament total de les aigües depurades per regar zones verdes.

REVISTA VEÏNATS
-0-0-0-0-

LA POLITICA CULTURAL DE L'AJUNTAMENT

Reconeixerem, de principi, que hi ha hagut un vertader canvi en tota la política municipal, en un sentit: Reorganització, en funció de millorar sa operativitat.

Resultat d'aquest enfocament són una sèrie grossa de projectes en marxa o alguns ja quasi realitzats.

Però prèvia a tota reorganització s'havia de partir de la base de reorganitzar tot l'enorme aparat burocràtic-administratiu. Ara, al cap d'any i mig d'aquest Ajuntament sembla que, a la fi, se començarà.

I entrant dins aquesta reorganització una fórmula que sembla vàlida, per sa operativitat executiva, i que l'Ajuntament de Calvià està emprant, és la de les fundacions, o patronats (Patronat d'Escoles d'Infants, Patronat d'Esports).

Efectivament la Fundació, dotada d'un pressupost, i al Servei de l'Ajuntament permet l'execució de moltes coses, sense les traves administratives del servei general Municipal.

Entrant dins política cultural l'Ajuntament està realitzant una bona tasca en la creació a mitj plaç d'escoles per tot arreu dins el terme, però tota l'altra tasca cultural ha quedat oblidada, en funció de que les forces se dediquen a lo que hem dit.

Però a Calvià hi existeix un nícli de gent, cada vegada més nombrós que estaria disposat a dur a terme aquesta gran tasca cultural pendent del nostre Ajuntament. Però aquesta gent se veu molt returada per la muntanya Administrativa. Per aquesta raó vull donar suport des d'aquestes pàgines a la idea, avui estancada de la constitució urgent de la Fundació de Cultura de l'Ajuntament. Aquesta Fundació podria ja posar en marxa 3 coses sumament importants per aquest Ajuntament:

- 1) L'estructuració del terme municipal en matèria musical.
- 2) L'estructuració del terme en qüestió de festes populars i oficials.
- 3) La creació del gran museu de Calvià i la creació de l'estructura cultural que l'envoltaria.

Hi ha més coses en marxa, però aquestes tres són les que tenen els projectes més avançats i totes s'enmarquen dins el projecte més ambiciós de l'estructuració cultural del gran espai urbà, anomenat CALVIA.

Si no s'agilitza l'aspecte cultural, i una Fundació ho podria agilitzar, hi ha el gran perill de que aquests projectes se morin abans de neixer, i lo més greu: que se morin les il·lusions dels que hi treballam. Per tant la meua petició és que els nostres regidors s'asseguin un moment, centrant-

Consell Insular de Mallorca

Els darrers assumptes tractats pel CIM d'interès per a nosaltres són:

- La comissió de Foment ha aprovat l'aportació del CIM per al manteniment de l'oficina "d'assessorament i consulting turístics de Mallorca" a Frankfurt, que realitza una funció molt important en quant a canalització del turisme alemany per Mallorca.

- La mateixa comissió també ha aprovat l'aportació al programa "Mallorca se presenta" de l'exposició que es va realitzar a Saragossa amb la participació de l'Ajuntament de Palma, Foment de Turisme i CA.

- La comissió de cultura aprova la proposta d'ajuda a l'Auditori.

- La comissió d'acció social aprova la subvenció a l'associació d'alumnes i ex-alumnes de les aules de la tercera edat per la creació d'extensions culturals en els municipis de Mallorca.

- El CIM atorga una subvenció d'onze milions de pts. per al Centre de Minusvàlids psíquics profunds.

- Se decideix modificar la campanya de normalització lingüística, dotada amb un pressupost de 20.000.000 pts.

1) Fer una enquesta socio-lingüística en col.laboració amb l'Universitat.

2) Curset de català per Ràdio Popular sistema ECCA, del qual els calviàners ens podem beneficiar ja, a través de les classes organitzades aquí mateix.

3) Acquirir exemplars del Diari Última Hora que publicarà una pàgina en català dirigida als nins, que serà distribuïda a les escoles per Última Hora.

4) Repartir 2 milions entre les escoles privades que fan ensenyament en català.

5) Repartir un milió entre les escoles públiques que fan l'ensenyament en català.

6) Convocar un concurs de redacció infantil en català.

7) Realització al Teatre Principal d'un cicle de cinema en català.

8) Realització d'una fira del llibre infantil i juvenil en català.

9) Exposició a l'Estudi General Lul·lià d'una exposició de material

didàctic en català el.laborat pels mestres de Mallorca.

10) L'adquisició de lots de llibres destinats a aquells Ajuntament i Centres que acullin als alumnes del curset de català que s'impartirà a través de Ràdio Popular.

11) Publicitat de les accions proposades.

COMUNITAT AUTONOMA

COMUNITAT AUTONOMA

La direcció general d'esports per la realització de intercanvis juvenils entre Espanya i altres països per informació i tramitació de sol·licituts a l'àrea de joventuts de la direcció general d'Esports, carrer San Feliu 8-A, 3 pis, tel. 21 11 39-40-76.

La Conselleria de Sanitat ha presentat un informe sobre el Pla d'Actuació a la lluita contra la toxicomania.

La proposta consta de dos nivells: el nivell polític, que tindrà com a objectiu juntar i coordinar totes les forces dels diferents Estaments de Govern per donar una resposta vàlida a aquest problema, el nivell tècnic, que passaria per el desenvolupament progressiu d'un organigrama, que compregui des de la investigació fins reinserció social.

Sobre un estudi realitzat amb motiu d'aquesta proposta la xifra de heroïnòmans a Mallorca és de uns 2000 adictes, fluctuant aquesta xifra en relació a la població flotant. L'edat de començament a l'adicció s'estableix entre el 15 i 20 anys, i l'edat de més afectació es dels 20 als 30.

Referent al alcohol, tabac, etc... s'ha utilitzat un treball fet per " El centro de prevenció e informació del abuso de drogas" de Ciutat.

Entre la població escolar de 13 a 18 anys amb relació a l'alcohol: dona una mitja de consum de 8'63 litres d'alcohol pur/any/alumne que equival a 72 litres de vi.

En relació al tabac:

Un 26 % fuman mínimament.
En relació als psicofàrmacs:
un 15 % d' una mostra de 3190 ha provat
estimulants.

En relació al cannabis :
un 7 % son consumidors habituals i un
29 % a esperimenmtat al meyns una vegada

En relació al derivats de l'opi:
el percentatge es de l'5 % de la mostra.

En relació a la cocaïna el percentatge
es de 81 sobre els 3690.

Com a primera mesura a prendre
la Conselleria de Sanitat ha començat
les negociacions per a l'establiment
a Mallorca d'una granja de rehabilitació
de toxicomans amb la col.laboració de
l'associació " El Patriarca".

Properament es crearà un " Centre
d'Acollida i Orientació de Toxicomans",
que dependrà de la Conselleria de Sanitat

CENA DE LA ASOCIACION DE LUCHA CONTRA EL CANCER

El pasado 27 de Octubre se celebró
con toda brillantez la anual cena de
la Asociación local de lucha contra
el cáncer, en el hotel Flamboyán. Puestos
al habla con su presidencia nos conctata
el éxito económico de la misma, ya que
recaudaron 90.000 pesetas de la cena
y 75.000 pesetas de la rifa efectuada.'

También nos habló del resultado
económico del año precedente durante
el cual se pudo entregar la cantidad
de 325.000 pesetas a la sede central
de Palma.

Por otra parte nuestra asociación
local, obsequia cada año a los enfermos
afectados con una cesta de alimentos
en Navidad.

Se nos recuerda por la presidencia
que quien quiera efectuarse una revisión
previsora, lo puede hacer gratuitamente
solicitando la misma a la Sra. Catalina
Sastre.

VEINATS

PERQUE NO ACLARIM POSTURES?...

A causa d'un dels articles publicats
fins ara, "Es Voyeur" s'ha vist atacat
despiadadament per una subscriptora,
per això, aquest articlet anirà en sèrio.

El títol no és casual, i es refereix
ben concretament, i una altra vegada,
a la situació del nostre Ajuntament.,
M'explic: La ruptura entre A.P. i U.M.,
encara que no oficial, sembla haver-se
produïda, segons es pot veure a les
votacions i actuacions dins els plenaris.

Veim també com el Regidor Franco
d'A.P. dimiteix de la seva presidència
de la Comissió per relacions amb les
Associacions de Veïns, per dedicar-se
a fer oposició constructiva, quedant
els d' U.M. amb les seves comissions
i el Regidor Juan Costa, també d'A.P.
amb la seva. La pregunta surt per ella
mateixa:

Qui és l'oposició? Hi ha pacte
entre U.M. i P.S.O.E.? Encara hi ha
pacte entre UM i AP? Perquè sembla que
només una part d'A.P. és de l'oposició?

Els malpensats no veuen gens clars
aquests moviments. La gent que no n'
enten massa, encara ho enten menys i
fins i tot alguns pensen deixar-ho anar
tot enfront de les properes eleccions,
i els que pensaven saber-ne una mica,
s'embullen per moments.

La veritat, "Es Voyeur" pensa que
és ben necessari que els nostres represeñ
tants a dins l' Ajuntament es presentin
de bell nou al poble i expliquin les
eves actuacions i donin compta de la
seva gestió.

"Es Voyeur"

Xerrades de cafè

XERRADES DE CAFÈ

Avui volem xerrar bé de'n Joan Cera. Un home petit d'estatura, però d'un gran cor. Als 75 anys, té la jovinitut a les venes.

De mirada viva, servicial, una mica poruc, feiner.

El podeu veure passar amb el set "mobilette", fins a Peguera i tot. També el podeu recordar dret damunt el carro del fems de l'Ajuntament, quan amb un carro i una muleta sobrava per Calvià i Es Capdellà, tres dies a Calvià i dos a Capdellà, i si veia fems a la vorera de la carretera, encara que no fos la seva tasca, ou! i ben net s'ha dit.

Figuereler des dels quinze dies de vida. Els seus pares en tenien un de figueral llogat a Ses Penyes Rotges. Ara ja no n'hi ha cap, tot són xalets. Igual que més envant en tengueren un altre a Ca's Saboners. Es desplaçava tota la colla al figueral durant dos mesos quan es feia la recuïta. Paner! al tenir-lo ple perquè te'n portassin un altre. Les sap tractar, a les figures "me n'entenc" diu. No fa moltes setmanes va fer un gratat de pans de figa.

El temps que va fer de picapedrer "peón especializado" els oficials se'l disputaven. Recorda amb els ulls humits (emoció) que el posaven, els que el coneixien com a condició per enllestir una obra. En temps de fer hotels, en el Villarreal de Camp de Mar, donava material a set oficials que enrajolaven quartos de bany i en diumenge.

La fosca no li agrada massa, encara que té la consciència ben tranquil·la, però els esperits el duen una mica de capoll. Quan anava a festejar, de jove passava per devora el cementir, que ara és la rectoria, i mirava a darrera més de dos pics. En una ocasió venguent en bicicleta ja fosquejant una òliba li feia jutipiris per davant i tampoc li agradà massa.

En l'actualitat, ja retirat de carreter, es cuida dels animals, ajuda al que el necessita, visita als seus. Però per enveja, sana, dels més joves i per demostrar que encara hi és bota a la cama coixa, com els nins de l'escola.

Gràcies com ell totsol, per relatar fets de la mateixa vida, que també se n'ha de xerrar, punyetes.

Joan Rubio
Calvià a deu d'octubre
Avui més curtet

Ultramarinos MIR y Pescados Puerto de Pollensa

Tel. 67 02 06

C/ Ca Na Cucó, 4.

CALVIA

Papeleria

ROSITA

Tel. 6700 17

C/ Mayor, 30.

CALVIA

El fet que comentaré, amb una perspectiva més bé crítica, és una cosa que ens ocupa a tots, i ho faig amb l'esperança de que cada vegada més, el poble en general pari (tengui) e el ment a tot lo que l'enrevolta, d'interés comú, i que no sia del seu gust. Hem de perdre la por a opinar i parlar clar i llempant. Així, pot ser no ens deixarem fotre pels qui han feta seva aquella vella dita de "fot qui fot i viva el rei".

Bé, doncs anem a començar: A Calvià, devers el mes de Juliol d'enguany, just a la carretera o avinguda de Capdellà, començaren unes obres obrint una síquia per a instal·lar-hi uns tubs que, si Déu ho vol, quedaran allà al manco fins l'any qui vé, perquè malgrat que no ens agradi gens ni una mica, l'experiència per tot arreu ens ensenya que en aquest país d'improvisacions, tanmateix estam sempre desfent lo fet, la qüestió és embullar fil. Tornant a les obres, hem de dir que de moment va anar tot bé, i tan i tan bé que després de noegaire molt de temps d'haver començat, ho deixaren tot i se'n anaren de vacances el mes d'Agost.

I és clar que allà romangueren els forats, sotracs, pols, cavallets de ferro, barreres, indicadors i més punyetes pròpies d'aquestes feines. Fins a setembre no tornaren a agafar el tall i per octubre encara hi eren, i va esser dins aquest mes que acabaren o aplegaren els mobles cap a Capdellà.

Mentre va durar tot, hi havia instal·lades unes barreres prohibint el pas a vehicles, que es diferenciaven amb les que empraven els romans en que eren metàliques, perquè barrines com aquestes ja no serveixen per res, velles, despintades i amb manca total de llum

durant la nit.

El problema era molt més greu al cap del camí per on es desviava el trànsit, just al punt de tornar a la carretera de Capdellà, allà, quan feia molt de vent, que en va fer i molt, trabucava les barreres a terra i les convertia en un embull de ferros al mig de la carretera, constituint una trampa que no millorava ni el mateix "Tarsan de la Selva".

Gràcies a Déu que no se n'hi va fotre cap de cotxe ni cap motorista, ja que hagués estat ben fàcil! Deu esser perquè els qui circulen de nit, a força de badar tant els ulls per evitar els obstacles, ja hi veuen com les òlives. Si no és així no m'ho puc explicar.

Tota aquesta vergonya, cap a noltros mateixos, i sobre tot cap als visitants, la donava per ben passada amb l'esperança de que tot era per millorar i que al manco les obres ajudarien a tancar els nombrosos sotracs que hi havia al carrer.

Però la meva il·lusió es va tornar indignació quan vaig veure no tan sols un asfaltat de tres punyetes, sinó unes boques metàliques als registres d'aigües, alguna de les quals sortien uns 15 cms. del nivell del carrer. I aquí sí que s'hi foté un cotxe, va fer una roda benes, i és clar que la solució va esser posar-hi un lletrero just al davant, fins que ho arreglaren de bell nou.

Si no vols brou, tassa i mitja; fugiren de Calvià i ens donaren "vespres i completes" a Capdellà. L mateixa infraestructura tècnica -per dir-ho de qualque forma- la vàrem haver de sofrir fins fa poc temps, allà, a una perillosa

curva hi havia la mateixa trampa, sense llum ni indicacions avançades al punt de perill. Tal ment com ho farien a Tanzania per a aturar les bèsties dins un camí, sols per donar un exemple.

A Capdellà fins i tot, el dia que hi havia futbol a la T.V., Espanya contra País de Gales, deixaren mig poble sense llum fins a les 10 de la nit, es veu que la màquina va trencar la línia elèctrica, per ventura dic jo, treballaven sense plànols de situació, tot dret i a fer camí, com els ases. A tot això, resignació, humilitat i paciència, tres virtuts franciscanes. Deu esser que com darrerament bufen vents eclesiàstics, ens volen fer tornar bons al.lots a cops d'excavadora i compressor, i qui no li agradi que no en mengi.

Un, no està en contra de les millores col·lectives ni de la modernitat, però pens que si la instal·lació de qualsevol cosa suposa un perill, també col·lectiu, s'han de prendre les mesures necessàries per fer-lo mínim, i no crear situacions absurdes, que poden molt bé ser evitades amb una despesa econòmica mínima, per una empresa d'aquestes característiques. I això, de cara a la concessió d'unes obres determinades, ho hauria de tenir en campta l'Ajuntament, és a dir, quines formes de seguretat empra la possible concessionària, perquè deure de tot Ajuntament és vigilar per la seguretat dels ciutadans.

No podem oblidar que estam a un Terme eminentment turístic, i que molts són els visitants que, bé en vehicles o bé a peu, recorren els nostres indrets. De res valen els doblers gastats en promocions de captació de mercat ni en saraus ni en concursos, si després donam una imatge tercermundista amb les nostres obres. Els turistes estan avesats a unes normes, en general, més estrictes i per lo tant, més fiables, tenen més confiança amb els organismes públics, noltros no, no ens demostren que la meresquin... Per això sí tenim ulls d'òliva.

"Es Coix"

LA NOSTRA LLENGUA

La S, la Z i la SS

Distingireu el so de S sorda(és com la S castellana) i el de la S sonora, que no es dona en castellà.

S sorda:

a) Si no va entre vocals s'escriu generalment amb una S tota sola (sant, sucre, pasta).

b) Entre vocals s'escriu generalment amb SS: passar, frontissa, etc.

S sonora:

a) Si no va entre vocals s'escriu generalment amb Z: colze, onze, etc.

b) Si va entre vocals s'escriu generalment amb S: desembre, pausa, etc.

Ala idò a fer feina.

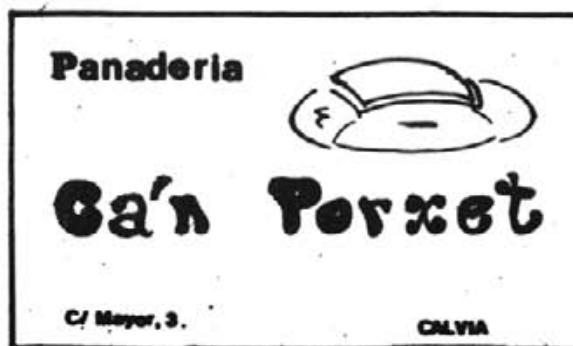
Substituiu els guionets per lers lletres S, SS o Z:

La mú_ica clà_ica. El meu co_í és repre_entant d'una fàbrica de _abates. El ca_ament de la marque_a ha e_tat una fe_ta més gro_a que el de la comte_a. Na Tere_a s'ha ca_at amb en Balta_ar.

I les solucions del mes passat són aquestes:

Els canaris són groCs. He fet un encàrreC de feina a un amiC que té molt bones QUALitats. Si tots parlam serà un diàleG, si només parla un serà un monòleG. No sé QUants de paquets han enviat: o són QUatre o són cinC. Si fa fred em posaré un abriC i encendré un bon foC.

Manuel Suárez.

RESUM DE LES ACTIVITATS D'ESTIU

DE LA BIBLIOTECA DE CALVIÀ

Amb la representació el dissabte dia 3, de les obres Ous de Somera i S' Abat de la Reial, a càrrec del Grup Infantil de Teatre de Calvià, s' han calusurat els Tallers organitzats per la Biblioteca i que s' han desenvolupat durant tot l'estiu.

Es l' hora, per tant, de resumir-los.

Hem de dir que aquestes activitats parteixen de l' estiu del 83 en que, amb una subvenció municipal d' unes 28.000 ₧., es feren els següents tallers: Literatura, història i geografia de Calvià, amb la realització, en plastilina, d' una maqueta del nostre Terme que podeu veure a la Biblioteca.

El propòsit inicial va ser acostumar als infants a fer treballs d' investigació per l' escola.

Com que els resultats i l' experiència ens agradaren, enguany ho tornarem preparar, però d' una manera molt més ampla i amb un propòsit mol més ambiciós: fer una Escola d' Estiu a Calvià, tenir els al.lots ocupats durant els mesos de Juliol i Agost tots els dies de la setmana, fent uns Tallers que, a part d' omplir-los els temps lliure, els entretengués i els divertís.

Així, organitzarem:

- Taller de Caparrots, els quals poguereu veure per Sant Jaume i a on hi anaren una trentena de nins, fent-se també a l'Escoleta de Calvià.

- Taller d' Estels, realitzant-se un concurs durant les festes. A aquest només hi anaren 5 infants.

- Taller de Teatre. On hi va començar una trentena de nins i que ha continuat sense interrupcions des de Juliol fins a finals d' Octubre, representant les obres mencionades al principi, acostumant al nin a estudiar un text, entenent-lo i interpretar-lo, a part de fer els decorats i el vestuari.

- Taller de Fotografia. A ell hi assistiren uns deu nins. Se' ls inicià a l' aprenentatge de la fotografia i al coneixement dels materials que hi intervenen.

- Taller de literatura. On es va continuar la feina de treballs i comentaris de Text iniciada l' any passat.

D' aquests Tallers ens encarregarem 6 persones i es va demanar a l' Ajuntament una subvenció inicial de 100.000 ₧., de les quals n' hem rebudes 50.000. Aquest pressupost inicial pot semblar elevat, però hem de recalcar que la major part estava destinada a la compra de material i a fer un obsequi als nins, com podria ser una excursió.

A cada Taller se li han dedicat de 6 a 9 hores setmanals durant tots els mesos que déiem al principi, i tots, nins i "monitors" ho hem tret del nostre temps lliure i hem disfrutat.

Pensam que és una agradable experiència i que no hauria de quedar tancada al nostre poble, seria interessant que el nostre Ajuntament realitzàs coses semblants, ell mateix o les Associacions de Veïns a altres llocs del Terme.

Fins l' any qui vé.

Joan Lladó.
Carme López.
Pep Rubio.
Joan Vidal.
Miquel Herrera.
Manuel Suárez.

LA BIBLIOTECA D'ES CAPDELLA

Ja han passat set mesos des de que obrírem la biblioteca al nostre poble, partint dels llibres enviats pel Centre Coordinador de Biblioteques, 1.500, i la biblioteca personal del nostre rector D. Bernat Homar, i crec que ja és suficient el temps per fer-ne un balanç.

La labor de la nostra biblioteca ha estat una cosa callada, constant, ja la seva idea inicial, fins que es dugué a terme fou així i així són les coses que arrelen fort i no són fruit d'un impuls momentani.

Quantes persones intervengueren perquè fos realitat!... i mai pensam en elles, ni tenim una paraula d'agraïment, som així d'egoistes.

Avui, gran part del poble ha passat ja per ella i si no ho han fet, al manco, n'han sentit parlar-ne i saben de la seva gran funció social. N'hi haurà (ja sabem que hi ha gent per a tot) que trobaran que era una cosa de la que en podíem passar i no era massa necessària, però vet aquí que en el poc temps de la seva existència s'ha transformat ja en el segon focus cultural del nostre poble, després de l'escola, i en un gran complement d'aqueixa. Una escola on es treballa interessa als alumnes cap a la lectura i uns joves que llegeixen són unes persones interessades per les coses i als que s'els hi obri el món.

De tot això en són una bona mostra les dades d'aquest temps:

	Nº Lec.	-14a.	+14a.	Llib.Lle.	Bib. domi cili
Abril	408	330	78	686	32
Maig	406	344	62	471	100
Juny	228	183	45	236	82
Juliol	123	101	22	105	64
(15 dies de vacances)					

	Nº Lec.	-14a.	+14 a.	Llib.Llib.	Bibli. do- mic.
Agost	301	251	50	295	107
Setem.	227	185	42	220	83
Octub.	442	389	53	493	86

Supòs que os haureu fixat que la biblioteca no és tan sols una cosa "per al.lots" si no que molta gent major en fa us, i molts s'en duen els llibres a ca seva per llegir-los amb tranquil·litat i quan el temps ho permeti.

Jo crec que aquesta estadística és àltament significativa, tenint en compte que el nostre poble no depassa gaire els 750 habitants.

Per tot lo dit crec que els capde-llaners podem estar-ne ben orgullosos d'aquesta biblioteca i del seu funcionament, encara que, així mateix n'hi haurà qualcun que n'estirà envejós o serà catastrofista i cercarà les cinc cames al moix; és un defecte ben nostre (què hi farem!) i el trobam en tots els camps, on en lloc d'ajudar i animar totes les coses bones que es fan, preferim atacar-les i criticar-les creient que nosaltres o uns altres ho ferien millor; però no per això ens hem d'aturar si no, ans al contrari, servir-nos d'esperó per intentar sempre millorar i obrir nous camps.

No cal acabar sense uns motius de nou optimiste, ja hem arribat als 80 carnets de lectors, i després de les 10.000 h. per a noves adquisicions donades per l'Ajuntament, sembla que a un futur no molt llunyà si afegiran més llibres. Tal volta l'any qui ve, després de Nadal, serà possible ampliar l'horari per donar major facilitat. Esperam que d'aquí un any poguem fer un balanç tan positiu com ara.

Així sia.

Miquel Seguí

SIEM TOTS MÉS MALLORQUINS

Deixarem el fil de la història en el temps de la dominació bizantina. Bizanci, però estava massa enfora de la nostra illa per a poder exercir aquest domini en tota plenitud, per tant a un moment donat Mallorca va quedar independent de tothom. Això succeí a principis del segle VIII i restà fins l'any 902 en que hi entràren uns nous amos: El moros.

Durant aquests dos segles se dedicaren un poc a lo que sabien fer els mallorquins, com a bons illencs: la pirateria contra les naus mores. Per això hi hagué freqüents expedicions musulmanes de càstig contra els mallorquins.

L'any 902 un ric mercader anomenat Isam Al-Jawlani, que se n'anava a La Meca es va refugiar d'una tempesta dins un port mallorquí, i durant el període que hi va estar conegué les riqueses i les defenses mallorquines. Quan va tornar a la península rebé l'encàrrec de conquerir l'illa i així ho va fer. Al-Jawlani va ser llavors el primer governador musulmà de Mallorca i es va dedicar a reformar la ciutat que estava en un estat deplorable després de les successives devastacions que havia sofert. Va fer edificar posades, bnys i Mesquites. Probablement afavorí l'inmigració de musulmans de la península, ja que les terres mallorquines estaven molt poc poblades.

Fins l'any 1.015 Mallorca fou una província depenent dels emirs i califes cordovesos i els varen ajudar amb la flota mallorquina en les seves expedicions, com per exemple en la conquesta de Barcelona. Ara be també formaren, o seguiren constituint un nucli molt fort de pirateria en el Mediterrani.

L'any 1.015 caigué el Califat de Còrdova i l'Espanya musulmana se va dividir en varis regnes. Mallorca va ser part del regne de Dènia.

Durant aquest temps la cultura va florir a Mallorca de la ma de dos governadors anomenats Ibn Rasiq i Alí Ibn Muyahid. Visqueren i treballaren a Mallorca poetes i filòsofs i altre gent de lletres.

L'any 1.086 Mallorca es va declarar independent, independència que durà fins el 1.115.

Els mallorquins, amb les seves accions pirates conseguïen moltes riqueses i esclaus. Els perjudicats per les accions dels mallorquins eren especialment els habitants de la República de Pisa. Pisa va cercar la protecció del Papa i l'amistat del comte Ramon Berenguer III de Barcelona i units varen decidir atacar Mallorca. Així ho feren amb gran quantitat de tropa i a la primavera des 1.115 conquistàren i arrassaren la ciutat, i després de repartir-se el botí se'n tornàren cadascú a ca-seva.

Mentrestant se preparava una nova invasió musulmana a Espanya: la dels almoràvits. També ocupàren Mallorca i ho feren fins l'any 1.203.

Durant aquesta dominació Mallorca va aconseguir un alt grau de prosperitat i de riquesa i com que una nova secta musulmana, els almohades varen ocupar la península, els almoràvits varen concentrar totes les seves forces en el darrer reducte que els va quedar: Mallorca, i per tant es va convertir en una potència bèl·lica. En aquesta època va governar una família: els Banu Ganiya.

Els almohades conquistaren Mallorca en 1.203 però ben prest conegueren els preparatius bèl·lics del rei Jaime I que l'any 1.229 acabaria amb la dominació mora de l'illa. Hi governaren durant 327 anys. No és estrany, idò, que els mallorquins siguem uns moros.

Durant la dominació musulmana la gent que vivia al camp habitava dos tipus de nuclis de població: les alqueries i els rafals.

La ciutat, Madina Mayurqa, en temps de la dominació almoràvida, contà amb més de 25.000 habitants lo qual la situava entre les vuit ciutats més poblades de l'occident europeu. Els seus pobladors eren o comerciants o pirates.

Les sabates mallorquines ja eren famoses l'any 1.000. Altres productes importants en aquell temps eren els muls que se venien a la península a preus elevats.

En el període dels Banu Ganiya se plantaren les primeres oliveres que tanta importància tengueren en segles posteriors. La vinya servia per a la producció de panses, molts importants dins la dieta alimentària dels moros. Recordau que la seva religió els prohibia el beure vi.

Els àrabs varen fer una xarxa d'aigua que regava els abundants horts, amb producció d'hortalises, farratges, arroç i cotó.

Les 2/3 parts de les terres de Mallorca no se conreaven i eren emprades per a pasturar ovelles i muls. També hi havien bous i vaques en certes zones.

De tot el que construïren els àrabs ben poca cosa ens ha arribat a temps d'ara: Només uns banys àrabs del carrer Serra de Ciutat, un arc de les Dressanes del Palau de l'Almudaina, el mateix Palau, molt modificat pels cristians, i l'Almudaina de Gumara, que avui amb moltes modificacions la coneixeu amb el nom de El Temple.

Pep Rubio.

Dejamos el hilo de la historia en el tiempo de la dominación bizantina. Bizancio, estaba, sin embargo, demasiado lejos de nuestra isla para poder ejercer este dominio con toda plenitud, por tanto, en un momento dado, Mallorca quedó independiente. Esto sucedió a principios del siglo VIII y duró hasta el año 902, en el cual se instalaron unos nuevos amos: los moros.

Durante estos dos siglos, los mallorquines, como buenos isleños, se dedicaron a lo que sabían hacer: la piratería contra las naves árabes. Por esta causa, hubo frecuentes expediciones de castigo musulmanas contra los mallorquines.

En el año 902 un rico mercader llamado Isam Al-Jawlani, que iba hacia La Meca, se refugió durante una tempestad en un puerto mallorquín, y durante el tiempo que estuvo, conoció las riquezas y defensas mallorquinas. Al volver a la península, recibió el encargo de conquistar la isla, y así lo hizo. Al-Jawlani, fue entonces, el primer gobernador musulmán de Mallorca y se dedicó a reformar la ciudad, que estaba en un estado deplorable después de las sucesivas devastaciones que había sufrido. Hizo edificar posadas, baños y mezquitas. Probablemente favoreció la inmigración de musulmanes de la península, ya que las tierras isleñas, estaban pocopobladas.

Hasta el año 1.015, Mallorca fue una provincia dependiente de los emires y califas cordobeses. a los que ayudaron con la flota mallorquina en sus expediciones, como por ejemplo en la conquista de Barcelona. Pero siguieron constituyendo un núcleo muy fuerte de piratería en el Mediterráneo.

El año 1.015 cayó el Califato de Córdoba y la España musulmana se dividió en varios reinos. Mallorca formó parte del reino de Denia.

Durante este tiempo la cultura floreció en Mallorca de la mano de dos gobernadores llamados Ibn Rasiq y Alí Ibn Muyahid. Vivieron y trabajaron en Mallorca poetas y filósofos y otra gente de letras.

En el año 1.086 Mallorca se declaró independiente, independencia que duró hasta el 1.115.

Los mallorquines, con sus acciones piratas conseguían muchas riquezas y esclavos. Los perjudicados por sus acciones eran especialmente los habitantes de la República de Pisa. Pisa buscó la protección del Papa y la colaboración del conde Ramon Berenguer III de Barcelona y unidos decidieron atacar Mallorca. Así lo hicieron con gran cantidad de tropa y en la primavera del 1.115 conquistaron y arrasaron la ciudad, y después de repartirse el botín se fueron cada cual a sus tierras.

Mientras se preparaba una nueva invasión musulmana de España: la de los almorávides. También ocuparon Mallor-

ca y lo hicieron hasta el año 1.203.

Durante esta dominación Mallorca consiguió un alto grado de prosperidad y de riqueza y como una nueva secta musulmana, los almohades ocuparon la península, los almorávides concentraron todas sus fuerzas en el último reducto que les quedaba: Mallorca, y por tanto se convirtió en una potencia bélica. En esta época gobernó una familia: Los Banu Ganiya.

Los almohades conquistaron Mallorca en 1.203 pero bien pronto conocieron los preparativos bélicos del Rey Jaime I que el año 1.229 acabaría con la dominación mora de la isla. Gobernaron durante 327 años. No es extraño, pues, que los mallorquines seamos unos moros.

Durante la dominación musulmana la gente que vivía en el campo habitaba dos tipos de núcleos de población: las alquerías y los rafals.

La ciudad, Madina Mayurqa, en tiempo de la dominación almorávide, contó con más de 25.000 habitantes lo cual la situaba entre las ocho ciudades más pobladas del occidente europeo. Sus pobladores eran o comerciantes o piratas.

Los zapatos mallorquines ya eran famosos en el año 1.000. Otros productos importantes en aquel tiempo fueron los mulos, que se vendían a la península a precios elevados.

En el período de los Banu Ganiya se plantaron los primeros olivos, que tanta importancia tuvieron en siglos posteriores. La viña servía para la producción de pasas, muy importantes en la dieta alimenticia de los moros. Recordad que su religión les prohíbe beber vino.

Los árabes hicieron una red de agua que regaba las abundantes huertas, con producción de hortalizas, forrages, arroz y algodón.

Las 2/3 partes de las tierras de Mallorca no se cultivaban y eran usadas para pasto de ovejas y mulos. También

había bueyes y vacas en ciertas zonas.

De todo lo que construyeron los árabes bien poca cosa nos ha llegado hasta nuestro tiempo: Sólo unos baños árabes en la calle Serra de Ciutat, un arco de las Atarazanas del Palacio de la Almudaina, el mismo Palacio, muy modificado por los cristianos, y la Almudaina de Gumara, hoy con muchas modificaciones conocida con el nombre de El Temple.

Pep Rubio.

Saul Llorens des Cardassar

els nins experimentin per ells mateixos les diverses tasques del camp i que tenguin oportunitat per viura la natura.

—•••••—

Verde

SES SITGES: UNA EXPERIÈNCIA A DUR A TERME

Vareu llegir el passat 6 de novembre a "Ultima Hora" l'article sobre "Ses Sitges"?

Pens que era un bon article pel contingut encara que no tant per la seva expressió, si crema no amolleu, hi ha altres solucions!

Una vegada més els llorencins són els pioners mallorquins aquest pic en el camp pedagògic. Es tracta de la possessió llorencina "Ses Sitges" que fou de Mossen Salvador Galmés, que ha passat de ma de'n Gillem Pont a funcionar com a granja-escola. Aquesta possessió se troba a una altària aproximada de 125 metres, les cases de Ses Sitges dominen visualment tota la vall que, llaurada pel torrent Ses Planes, que pren el nom de Es Riuet que desemboca a Cala Moreia, està voltada pels puigs de Ses Talaies, Es camp, S'Esquerda, Es Telegrafo Calicant i el puig de Na Moncada a la banda de xaloc.

Els objectius de "Ses Sitges" són oferir a les escoles uns recursos didàctics que ajudin a donar una ensenyaça activa i d'acord amb l'entorn, que

Com que actualment, com bé diu en Janer Manila al seu llibre "Cultura popular i ecologia del llenguatge" "no hem après a caminar pel món amb el sentits ben oberts... He dit de vegades que altre temps no hi havia "arbres", perquè la gent coneixia cada arbre. No hi havia "arbres", perquè hi havia alzines, i pins, i ametlers, i pollanques... No hi havia "ocells" perquè hi havia pinçans, i oronetes, i falziots, i trencapinyons, i cadernereres... La vida dels homes creixia en contacte absolut amb el seu propi medi..." Per això és pel que "Ses Sitges" és d'utilitat tant als ciutadans com als nins dels pobles, ja que aquells viuen normalment enfora d'aquestes experiències i aquests molts de pics no treuen el suc en la intensitat convenient.

De moment el que pot oferir "Ses Sitges" és només fer-hi una jornada, aquesta possibilitat s'ofereix a educadors, ajuntaments, conselleria d'Educació direcció provincial d'Educació, perquè duguin als nins mallorquins. El cost calculat per una classe de quaranta alumnes és d'unes 7.000 pts. per dia i això inclou el material imprès: fitxes, "llibreta de Ses Sitges", material per sembrar, llet per fer formatge, farina, per fer pa.

Més envant en Guillem té projectat que es pugui fer-hi una visita que inclouria l'hostatge dels grups durant més dies.

Col·laboració especial

EL POBLE QUE NO VOLIA OR O LA LLEGENDE DE LES ILLES BALEARS

La gent d'una mateixa família i amb unió de sang, formaven una tribu. Cada tribu era independent i només tenien relacions les unes amb les altres per motius comercials, per fer-se la guerra o per unir-se contra el enemic vingut de fora que, naturalment, arribava per la mar.

Era un país petit que es va constituir en una federació, la qual va unir les tribus amb llurs cerimònies, lleis i ritus. En passar el temps els costums de tots acabaren per unificar-se, respectant les diversitats ètniques que, a dir veritat, tenien poques diferències.

Cada una de les tribus era manada per un home, el Patriarca, o per una dona, la Matriarca (segons l'edat i la capacitat). Aquests eren els qui feien complir les lleis i s'encarregaven que tots adreassin els déus, que representaven les forces naturals. Les ofrenes anaven de les flors i les fruites fins al sacrifici de vides humanes i de bestiar.

S'han trobat vestigis de les coves naturals que habitaven. Més tard construïren cabanyes, una prop de l'altra i totes defensades per muralles. La vigilància la feien des dels "talaiots", que eren unes torres a poca altura existents encara actualment en determinades contrades.

Caçar, pescar i tenir cura del bestiar eren els mitjans de vida i les activitats d'aquella gent en temps de pau. La terra era generosa i els fruits que els oferia eren gustosos i variats. Com que no hi havia animals ferotges, ni feia molt de fred, la vida els era agradable i fàcil en comparació amb la dels habitants d'altres terres.

Els illencs d'aleshores eren famosos per la invenció de la fona que convertiren en la més temible arma d'atac als enemics, i en el mitjà de caça de cada dia.

Els projectils eren pedres de quatre a sis centímetres de diàmetre, i les portaven dins d'un sarró que es penjaven al coll com unes alforges. Les fones eren fabricades amb nervis, pèl espart i cerres i n'empraven de tres llargàries per tirar les pedres a més o menys distància. Les portaven repartides així: la més grossa cenyida al cap,

l'altra a la cintura i la tercera a la mà.

Quan neixia un mascle a la família, el Patriarca li feia l'obsequi obligat: una fona. I quan l'infant començava a caminar la mare li ensenyava a manejar-la amb pedres, naturalment petites. S'acostumaven de seguida a manejar aquella arma per necessitat, ja que llurs mares els posaven el menjar a les branques dels arbres (més amunt a mida que el noi creixia) i si no l'encertava es quedava dejú.

Amb aquesta preparació, es comprèn que els foners balears fossin molt ben considerats i sol·licitats per cartaginesos i romans per a formar l'avantguarda dels seus exèrcits. Només de comprovar la seva existència, els enemics tremolaven.

Això que hem dit és tot el que coneixem d'aquella gent que era el resultat de la unió d'ibers (gent vinguda d'Orient i del Sud) i de celtas (que havien baixat del Nord). Ja escampats per la Península és de suposar que els qui més estimaven la mar i el sol foren els qui optaren per venir a les illes i ja sigui o pel benestar sense grans perills de què gaudien, que les habituds sanguinàries i ferotges s'anaren suavitzant lentament, restant només la gran valentia pel combat.

L'illenc fou un poble al qual van admirar els grecs, els cartaginesos i els romans per la seva bellesa, bondat i senzillesa que convertiren en conquerits els conqueridors.

Una de les coses que més admiraven i sorprenien els qui arribaven a les illes, era el despreci de l'or. Calia conèixer la tradició per explicar-s'ho i que ens ho diu així:

El primer rei d'aquestes illes s'anomenava Gerió, paraula que significa (en caldeu) "pelegri". Gerió fou mort per Osiris, rei d'Egipte, i va deixar tres fills que regnaven cada un en una de les illes Balears.

Aquests tres reis van provocar Osiris, i mentre dos d'ells l'aguantaven pels braços, el tercer va matar-lo amb una gran pedra, aixafant-li el cap.

Però Osiris va tornar a la vida i desitjós de venjança, va aliar-se amb Hèrcules, i tots dos muntats damunt d'un núvol molt fosc, van matar els tres germans (o els tres cossos de Gerió).

Hèrcules, victoriós va decidir agafar els tresors de les illes que, segons diuen eren fabulosos, especialment d'or, que n'hi havia a dojo. A Eivissa hi havia muntanyes d'aquest que, quan el sol els donava de ple, els mortals es veien obligats a tapar-se els ulls per no quedar-se cecs per sempre, tanta era la resplendor. Mallorca hi tenia els grans de sorra que com és sabut, és molt fina. I a Menorca, com que hi fa vent, quan hi bufava la tramuntana era com si cotines aurífiques voleïessin pertot. Eren les illes Daurades.

La gent illenca, que era molt assenyada, va considerar que aquelles desgràcies de morts i assassinats eren degudes a la codícia de l'or i de les riqueses. I més en comprovar les terribles baralles d'Osiris i Hèrcules, que feien trontollar muntanyes i roncar la mar...

Després d'una reunió a la qual assistiren dels més vells als més joves, els habitants de les illes decidiren enterrar tot el que tingués alguna mena de lluentor i llençar a la mar qualsevol semblança amb l'or. Feren prometença de no voler-ne sentir a parlar mai més.

Efectivament, la història ens diu que els soldats illencs que formaven part de l'exèrcit cartaginés, no volien acceptar diners per paga. Demanaven vi, armes, objectes útils i de plaer. Però mai or, perquè els feia basarda.

Maria Dolors Cortey
(dels seu llibre "Les nostres llegendes". Publicacions de l'Abadia de Montserrat)

Pinturas y Decoración

DECORACION
IMITACIONES
PAPELES PINTADOS
BARNICES
LACADOS
MOQUETAS

PALMER

Tel. 67 04 73.
Es Serral, 36. CALVIA.

BAUZA

★ ELECTRODOMESTICOS
★ JUGUETES
★ OBJETOS DE REGALO

C/ Mayor. 34 CALVIA

Carniceria

VILCHEZ

C/ Mayor. CALVIA

SI NECESITA UN BUEN SERVICIO DE GRUA LLAME A:

RADIO GRUA
CALVIA

68 09 70

SERVICIO PERMANENTE
CALVIA (Mallorca)
Tels. 67 04 63 - 69 08 28

PANADERIA

forn nou

F. MARTINEZ

Calle Mayor. 48 - Tel. 670290 - CALVIA (Mallorca)

← Consells publicitaris →

CAMPAÑA PUBLICITARIA

Promovida por Veïnats

COMPRAD EN LOS COMERCIOS DE CALVIA.
UTILIZAD LAS INDUSTRIAS Y LOS SERVICIOS
DE CALVIA.

HAY VENTAJAS :

- Tendréis mejor servicio que en Palma, donde no os conocen.
- Los precios no son más altos que en Palma, y no tenéis el inconveniente de tener que pagar el transporte hasta Ciutat.
- Cuantos mayores beneficios tengan nuestras empresas, mejor surtidas estarán, y nacerán más, todo lo cual redundará en un mejor servicio.
- Si hacéis una casa, tendréis la ventaja de tener el maestro de obras cerca de vuestra casa.
- Si necesitáis al carpintero o al herrero, lo tendréis cerca, y no tendréis que esperar a que venga de Palma para efectuar los diferentes trabajos.

- Los productos que harán son de mejor calidad porque no trabajan en grandes cantidades como las grandes industrias de Palma, además, los industriales os tienen que ver cada día. Son vuestros vecinos.

- Si los beneficios quedan en Calviá, generarán puestos de trabajo en Calviá.

----- No digamos que Calviá es un lugar muerto. Si damos vida a las empresas de Calviá, damos vida a Calviá.

- Las grandes empresas de Palma tienen muchos beneficios. Nuestras pequeñas empresas no. No demos más beneficios a los que ya tienen muchos! Que nuestros dineros no se vayan a Palma, que se queden en Calviá!

- No seamos una sucursal de Palma.

ENTRE TODOS CREAREMOS UNA ZONA DE
MERCADO PROPIA EN CALVIA.

DEMOS VIDA A CALVIA

*Un sol
fi:
Mallorca.*

**CONSELL
INSULAR
DE MALLORCA**

L'ametler (i 4ª part)

Aquest mes i per a completar el tema de l'ametler ens interessam per la pràctica del conreu d'aquest arbre, mitjançant l'entrevista a un agricultor: En Joan Vidal, pagès de Ses Alforfes. D'aquesta entrevista hem extret les conclusions que anirem comentant tot seguit.

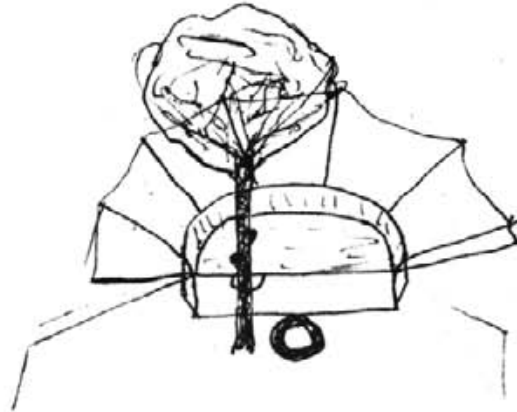
Per ell, efectivament és un arbre ideal, l'ametler per les terres de la nostra contrada, i més si s'observa la gran quantitat de pedres que hi ha per aquestes terres, i com a exemple, la possessió on ell fa feina, i la bona producció que donen aquests arbres.

El camp de seguiment que va oferir Ses Alforfes va donar un retament màxim d'ametles, com els de les millors terres.

L'ametler, segons l'amo En Joan, només ha de mester les següents feines anuals: ecsequeiar en el moment oportú i de la manera més idònea, abonar, mínimament, no associar-hi altres productes, com cereals, -ell comenta que és lo mateix que a les matances, si de un porc se volent treure butifarrons, sobrasada, varia, cuixot, choriç, etc, etc, etc, no en treuen res de bo; s'obté un millor resultat si ens dedicam a treure un sol producte- i, sobretot llaurar, llaurar constantment. Si no hi ha herbes baix de l'ametler, aquest se conformarà amb poc abonament, i a l'hora de collir les ametles conservarà tota la fulla i donarà la producció òptima.

En el que es refereix a la forma de recollir-les el sistema més aconsellable és el batre amb garrots, però el que sí és important perquè estalvia molt de temps i ma d'obra és el sistema de les teles de recollir les ametles. En aquest moment hi ha varis sistemes, mitjançant l'us del tractor i un remolc que s'atraca a l'arbre i que per una banda de l'arbre forma com un ventall amb la tela elevada, de tal manera que l'ametla cau tota dins el remolc i a l'altre costat unes teles esteses en terra i unides al remolc que quan s'acaba de batre aquell arbre s'aixequen les teles i les ametles van

igualmente a dins el remolc. L'únic inconvenient per aquest sistema és que se requereix una gran perícia per a manejar amb precisió el tractor.

Pel que fa a la producció, ens comenta, hi ha ametles que donen fins a 32 Kg de bessó per 100 kg d'ametla, però tal vegada és més productiu un altre tipus que dona 28 kg. per 100, perquè aquest no dona cap complicació a l'hora de passar per la peladora.

Enguany, ens diu, no ha estat un any d'abundància d'ametles, així com ho foren els dos precedents, però ell està convençut que l'ametler ben treballat dona un retament òptim, i que pot ésser per Mallorca un arbre molt competitiu amb qualsevol altre, fins i tot amb l'ametler californià. Tot és només, qüestió de dedicar-si d'una manera intel·ligent i amb ganes de fer-hi feina. Qui vol guanyar doblers amb l'agricultura ho pot fer, si ho fa d'aquesta manera.

Per altra banda parlam amb ell de l'altra producció de Ses Alforfes: la garrova i la guarda d'ovelles.

D'una manera general, ens diu, el garrover és l'arbre del futur per a les nostres terres. Un garrover ha de mester molt d'espai, no se poden sembrar espesos. Però té una gran avantatge enfront d'altres arbres, com per exemple l'olivera i és que és compatible amb l'ametler. Per cada 3 ametlers se pot sembrar un garrover, segons l'amo En Joan, ja que se fa molt gros i esten molt ses arrels. Però, ben tractat, dona una bona producció de garroves i además un garrover al cap de 100 anys d'estar sembrat està en plena producció. Les garroves són molt cercades, no sols per les seves qualitats alimentàries: menjar per al bestiar, "palo", producció

de sucre, sinó també per el pinyol de la garrova que és exportat a l'extranger per a la producció de diversos productes químics.

Respecte al bestiar ovi, les ovelles, les millors per a pasturar són les de raça autòctona mallorquina, perquè, si bé no donen una bona producció de llet, ni de carn, s'adapten a qualsevol condició de clima i de menjar, si no hi ha pastura menjen qualsevol cosa, fins i tot porrasses, i per tant no presenten cap tipus de problemàtica, com ho fan les races productores de carn i llet que han de mester un aport constant de "piensos" i d'altres que encareixen molt la producció. A Ses Algorfes hi ha una guarda d'un centenar d'ovelles, per a les quals se fa una sembrada de pastura dins els terrenys més oberts, sense arbres, per tal de no perjudicar la producció d'ametles, lo qual els hi dona un aport nutritiu important i necessari per als moments en que han nat els xots i comencen el seu creixement previ a la seva venda.

I així acabam la lliçó d'agricultura pràctica i moderna que ens ha donat l'amo En Joan al qual agraïm la seva amabilitat i paciència amb nosaltres.

I d'aquesta manera posam punt final al llarg i interessant tema de l'ametler.

Pep Rubio i Terrasa

LA FRASE POLITICA

La frase més important, darrerament pronunciada pels nostres polítics municipals creim que pot ser una que va dir el Batle a un dels darrers plenaris de l'Ajuntament.

A modo d'introducció direm que la regidora Carbonell darrerament se mostrava molt preocupada per l'assumpte de l'enxufisme, per tal d'evitar que els grups PSOE I UM puguin fer ús d'aquesta forma de cubrir places laborals dins l'Ajuntament. I en l'esmentada sessió plenària, després de dirigir varies figures o "conyes" al Batle, com: "I aquest que tindrà carnet del PSOE o d'UM?" el Batle li contestà: "ELS QUE TENEN EL DIT GASTAT SE PENSEN QUE ELS ALTRES TAMBE EL TENEN."

Però sembla que la regidora Carbonell no va entendre molt be ni el lloc ni les circumstàncies que li havien fet gastar el dit.

L'Observateur

Droguería y Ferrería

CALVIA

MAJOR. 49

TELF. 67 01 61

Bat Restaurants

ESPECIALIDADES

- Arroz Brut
- Frito Mallorquin
- Sopas Mallorquinas
- Lomo con Cal
- Tortas con Cal
- Caracols
- Pastissos

CA'N PEDRO

COCINA MALLORQUINA
Y TAPAS VARIADAS

St. Miguel, 58 - Tel. 67 04 58 - Calvià - (Mallorca)

Como hombres de nuestros tiempos se nos exige sintonizar con los últimos movimientos que afloran desde el tejido social queriendo constituirse en respuestas positivas frente a los grandes movimientos de la sociedad contemporánea. Uno de estos movimientos que despuntan con brío en el horizonte político y social es el ecologista. Para reforzar lo dicho, basta señalar como botón de muestra el grupo político de los verdes versión política de un movimiento ecologista alemán, que en los diversos lands alemanes están superando la barrera del 5% de los votos exigida para optar a la representación política en el Bundes tag o parlamento alemán. Señalandose como virtual fuerza política a coinsidera

en los próximos comicios electorales de la República Federal Alemana.

De este movimiento ecologista que incide sobre apreciado número de población de los más diversos países, los españoles no podemos estar ausentes, y a contar por las fundaciones, asociaciones y demás colectivos que tiene la ecología como principal brújula orientadora, de hecho no lo estamos. Necesitan dose, no obstante, ampliar el campo de influencia necesaria que haga sensibilizar al mayor número de personas frente al mantenimiento del equilibrio biológico. Y dado que las primeras percepciones vienen desde la familia y la escuela, es por lo que voy, en las líneas que seguirán, a comprometerme a esbozar algunas relaciones significativas que unan los campos de ecología y escuela.

Para ello, seguiré el hilo conductual de : a.- definición y otras características. b.- la incidencia de la ecología en los programas escolares y c.- el ecologismo en la escuela como puerta abierta hacia la formación del ciudadano comprometido.

Así pues, ¿qué entendemos por ecología?. Ernst H. Haeckel, naturalista y zoólogo alemán fue el que acuñó el neologismo de ecología, definiéndola, como "conjunto de conocimientos que hacen referencia a la economía de la Naturaleza basados en la investigación de las relaciones totales de los animales y las plantas con su ambiente, tanto orgánico

como inorgánico". Posteriormente se han sucedido otras definiciones que se aproximan con mayor justeza al concepto tal y como se entiende modernamente; así por ecología se entiende "la ciencia que estudia las interrelaciones entre el hombre y su medio natural partiendo de una concepción biológica y no antropocéntrica". Desde entonces la ecología introduce nuevos parámetros como: ahorro de los recursos naturales; respeto al medio ambiente; equilibrio biológico; durabilidad del ecosistema; sustitución del valor de cambio por el de uso;..., los cuales son motivos de reflexión entre intelectuales, políticos y, en general, por todos aquellos hombres que, al margen de sus ideologías, se han parado a pensar que el planeta Tierra es una "despensa" limitada. Por otro lado, y en tanto que occidentales que vivimos inmersos en una sociedad consumista conducente hacia el agotamiento de los recursos naturales, que sitúa a un nivel superior el valor de cambio (comprar por comprar) que el uso y que en general atropella el equilibrio biológico del planeta, podemos decir que encontramos en la ciencia ecológica los aportes teóricos y de reflexión capaces de poner freno al desenfrenado tren del capitalismo consumista.

Algunos han querido situar el análisis ecológico en una posición equidistante del capitalismo y del socialismo. Entiendo que aunque los planteamientos ecológicos sean más amplios al rebasar la barrera de las relaciones estrictamente humanas para situarse en las relaciones del hombre con su medio, no por ello la pretendida "neutralidad equidistante" ha de ser mantenida, pues, hacerlo significaría olvidar que las causas que despertaron al movimiento ecologista no fueron otras que la ruptura del equilibrio natural por parte del capitalismo y por otro lado, el socialismo en su lucha por conseguir la igualdad entre los hombres siempre tuvo presente la relación equilibrada del hombre con la naturaleza.'

En definitiva, y por lo tanto lo arriba expuesto me voy a atrever a concluir que el movimiento ecologista responde a respuestas sociales y políticas que tienen su justificación en plante

amients éticament justos y comprometi-
dos contra el règimen capitalista.

JUAN JIMENEZ

SABIEU QUE UN ATAC NUCLEAR NO ES LA FI DEL MÓN?

"Un atac no és la fi del món" Això és el que diuen els enginyers,arquitectes que construeixen refugis antiatòmics.

A Mallorca no sabem si n'hi ha, però a Catalunya si tenen experiència sobre aquest tema. Actualment construir un refugi d'uns 45 o 60 m amb capacitat per 20 o 25 persones pot costar entre 3 o 4 milions de pessetes.

Si en comptes de construir-lo de nou es fa quan s'aixeca una casa o s'adapta el soterrani d'una casa ja feta el cost afegit pot ser d'un milió i mig, i pressuposts de refugis col·lectius per urbanitzacions o comunitats de veïns puguen per persona al voltant de 100000h. En aquests preus s'inclou tot (projecte,realització,mecanismes d'aïllament,filtratge d'aire...també efectius contra armes bacteridòfiques i químiques- i tots els elements que han de permetre als ocupants subsistir sense cap ajut exterior i amb la màxima comoditat possible.

El refugi també és efectiu en cas de terratrèmol,innundacions,incendis i fuites radioactives o de gas.

A Catalunya hi ha actualment devers cinquanta refugis particulars amb capacitat per més de 1500 persones i en tot l'Estat espanyol n'hi ha unes 5000 places.En grandaria el que guanya és el de Talavera de la Reina, es troba al soterrani d'un hotel i té capacitat per unes 400 persones. Els palaus de la Zarzuela i la Moncloa tenen el seu propi refugi i el Ministeri de la Defensa n'està construint un altre pels caps de l'Exèrcit.

Al nostre país falta informació sobre la protecció en cas de conflicte i no tenim plans de protecció civil.

Si comparem altres països veurem la diferència:

EE.UU té 100 milions de places que equival al 47% de la població.

La URSS en té 175 milions és a dir el 70% de la població i tenen en projecte de construcció grans cilindres de carrer a carrer que es comuniquen entre si.

A Israel tenen refugis per més de la totalitat dels seus habitants; el 105%.

A Suècia és obligatori en edificis de més de 25 persones i poblacions de

5000 habitants.Tenen en projecte fer-los pel 90% de la població.

A Noruega hi ha refugis per un 45% de població i un macrefugi per l'Armada de tot el país.

A Dinamarca 3'5 milions de refugis que representa un 50% de la població.

A Finlàndia un 70% de la població amb tres milions de refugis.

A Xina no es coneixen xifres però tenen refugis altament tecnificats.

R.F.Alemanya hi ha 2 milions de places per un 30% de la població

A Suïssa el 90% de la població gasten el 0'4% de la renda per protecció nuclear.I tenen el túnel de Soenberg amb capacitat per 25000 persones.

A gran Bretanya estan estudiant acondicionar el "metro" i tenir així un gran refugi de 60000 places pel govern i funcionariat.

A França i un pla de protecció civil amb nombrosos refugis privats.

A Itàlia està en estudi un Pla Nacional de refugis antinuclears.

En el Vaticà i ha un gran refugi per Musues,arxius i 700 persones.

En totes aquestes dades, per favor, contestau-vos a dues preguntes:

Per què el nostre govern no potencia la -
construcció de refugis antinuclears?

Pensau voltros què és ver el que diu el títol d'aquest article?

A maduixes i roselles nos agradaria que participaci amb noltros i una forma de començar podria ser enviant-nos les vostres opinions o els vostres coneixements sobre aquest tema que creim,interessa a molta de gent.

MADUIXES I ROSELLES
NOVEMBRE 84

"la Caira" ✨
a les escoles

SON MARTI

Al diari El Dia del 16 de setembre aparagué un article sobre aquesta possessió, que, al trobarse dins les nostres terres creim d'interés oferir-vos-ne un resum.

Possessió, situada entre Galilea i Es Capdellà que fa partió amb Ses Algorfes, Galatzó, Son Cortey, Son Claret i altres, anomenada antigament "Son Gabriel Martí", era la clàssica finca de muntanya mallorquina que produïa oli i garroves, i en els seus boscos hi havia forns de calç i sitges de carboner. Actualment les seves terres estan sembrades d'ametlers i garrovers, i serveixen també de pont de ramaderia durant quatre mesos en l'any.

Té dues fonts, anomenades "Ufana" i "de s'alzina" que avui en dia quasdi no rajen, però antigament rajaven continuament i a través d'un torrent, arribava l'aigua fins a "ses piques de rentar". Encara no fa molts anys (uns 25) baixava aigua seguit seguit, però ara per trobar aigua s'ha de pujar uns quants Km muntanya amunt. Es diu que aquestes aigües són molt bones per les malalties dels ronyons.

Les cases són petites però encantadores, tenen un "portal rodó" molt original, ja que està format per un semicircle incomplet, i està acabat amb una creu de pedra que s'aixeca a damunt d'una petita teulada. A la dreta del portal, ses cases, s'allarguen mitjançant el que tal vegada antigament fou una torre de defensa. A l'esquerra del mateix -(el portal d'accés a la clastra i a les dues vivendes es troba a un dels extrems del recinte edificat)- podeu veure un balcó que mira cap a la Serra, i en el lloc on el camí volta, trobam la clàssica terrassa lateral.

La conservació de les cases és acceptable i la seva estructura és bastant original tenint en compte que en aquell temps (S.XVIII i XIX) quasi totes les construccions d'aquest tipus són parescudes.

A la "clastra" de correctes proporcions no li falta la típica cisterna i una preciosa font, encara que estigui eixuta. Destaquen els arcs que l'enrevolten en un dels seus angles, repetint-se el detall de l'arc del portal rodó, ja que un d'ells és incomplet. Aquests condueixen a un batiport on comença l'escala que puja a l'antiga casa de senyors. A un dels replans hi ha un quarto que comunica amb la cambra que un dia va servir de capella des de la qual és diu que escoltava missa una senyora de la finca, tots els dies, encara que hi hagués un altre recinte per aquests menesters a un dels extrems de la clastra.

L'interior de la casa de senyors té l'aire distingit i elegant que li sabien donar els nobles mallorquins que feien servir les seves possessions per estiujar. A les cambres es poden trobar restes d'aquells temps que ja s'ananaren, un retrat del rei Alfons XIII és una insòlita col·lecció de làmines antigues representant les més diverses espècies d'aus, una arqueta mallorquina, etc. petita mostra dels encants que es troben a n'aquesta possessió.

En Joan Alcover va escriure un poema titulat "La Serra" del qual molts versos estan inspirats en aquesta possessió.

A Mallorca hi ha dues possessions amb quasi el mateix nom una és Sant Martí i es troba a Vilafranca i l'altra es diu Son Sant Martí i està emplaçada a Muro.

Margalida

TIEMPO DE CENIZAS

Ana Luisa Coll.

(continuación del número anterior)

Desde aquí, todos los accesos están cerrados, es el otro gran tema tabú, tanto entre el personal como entre nosotros mismos. Sabemos que allí están los incurables, librando una batalla inútil contra una muerte segura. Tampoco se permiten las visitas de los residentes del resto del edificio. No, nunca me he quejado y nunca lo haré. No iré al ala Este, no reconoceré que me estoy apagando, que no me queda vida, es decir, esperanza.

Ya es de noche cerrada. Es curioso, cuando era joven, las horas, los meses, las estaciones, los años, tenían un sentido. Cada parte del día traía implícita unos deberes que debía cumplir. Creo que esa es la diferencia esencial entre la juventud y la vejez. En la vejez todo es igual. Antes Diciembre significaba Navidad, Agosto vacaciones, y Octubre comienzo del curso escolar de mis hijos. Ahora lo mismo de día. Soy una vieja. Vieja. Todo ha sucedido tan rápidamente que no he tenido tiempo de darme cuenta de lo que sucedía. Hasta la muerte de José no me puse a recapacitar, pero entonces ya era demasiado tarde: tenía sesenta y cinco años. No es que me creyera eterna, pero tampoco pensaba en la muerte con frecuencia, eso eran cosas que siempre les sucedía a los "otros", al hacerme vieja y estar próximo mi fin yo me he convertido en la "otra" para los demás. Creo que voy a tener que dejar de escribir porque me está doliendo la cabeza. El dolor es tan fuerte que tengo vómitos. Ahogo las arcadas con las palmas de mis manos, de mis arrugadas manos, de mis manos de vieja, de anciana, para que no me oiga la de la habitación de al lado. No quiero que nadie se entere, no quiero ir al ala Este. Los chicos han prometido venir el viernes y estamos todavía a martes, podría morirme sin volver a verles. Quiero ponerme de pie pero me da miedo caerme. El suelo se mueve. Los jóvenes creen que los viejos somos unos muertos que caminamos. Mentira. Mentira todo. Los viejos tene-

mos los mismos anhelos y deseos que ellos. Llegamos al placer por causas diferentes, los sentimientos se transforman al igual que nuestros cuerpos y nuestros rostros, pero lo alcanzamos igual. Y no resulta patético. Como duele esta maldita cabeza. Ya es de noche y José sin llegar. Siempre se retrasa, menos mal que los niños ya están acostados. No sé a que hora cenaremos hoy. Y encima esta maldita jaqueca, hoy he escrito demasiado en la oficina. Tengo que hablarle de los niños, Elena necesita un profesor de matemáticas porque con Miguel desde que está en la facultad no se puede contar para nada. ¿ha sido a la que se me ha escapado este grito? Ultimamente estoy muy nerviosa, no sé lo que me pasa. La culpa la tiene José me deja demasiado tiempo sola. Además tengo demasiado trabajo, creo que acabaré buscando una chica para que me ayude en la casa y se ocupe de los chicos Oigo pisadas, debe ser José. Si, es él, me ha sonreído desde la puerta, pero, ¿por qué ha salido a la calle completamente vestido de blanco con lo que llueve hoy? Claro como él no sabe lo que es lavar ni planchar, tanto le da. Decididamente necesito a alguien que me ayude. Se está acercando a mí. Tan sólo nos separan unos pasos. Le voy a recibir con un beso. Acercate amado mío, hace ya tiempo que nuestro lecho tibio te aguarda.

FIN

REPORTAJES *Julían*

- Bodas
- Bautizos
- Comuniones
- Fotografía en General

Tel. 670464

C/. Mayor, 27 - 1.º - 1.º - CALVIA

DEPORTE 5

FENOMENAL C.D. COSTA DE CALVIA

No se puede calificar más que de sorprendente y fantástica la campaña que está llevando a cabo el C. D. Costaa de Calviá, parece que el nuevo nombre le está dando suerte al equipo, pero más que eso creo que es debido a la gran labor realizada por su presidente, el señor Fuster lleva ya varios años al frente del equipo y su labor empieza ya a verse, creo que existen muy pocos presidentes no sólo en Mallorca sino en España que dediquen más horas y tiempo a su club y esto acaba por dar unos frutos.

El C.D. Costa de Calviá ascendió a 3ª división y desde entonces se ha mantenido en esa categoría con más pena que gloria, eso es verdad, pero también lo es, y ello se puede constatar en las entrevistas con el señor Fuster, que la labor del presidente no ha sido una labor improvisada, el nos decía la primera temporada que estuvo en la presidencia del club que si le dejaban trabajar y recibía las ayudas que solicitaba llegaría a formar un club importante dentro del fútbol balear y esto se está convirtiendo en una realidad, a pesar de no recibir todo el apoyo solicitado, quién iba a pensar que algún día el C.D. Costa de Calviá podría llegar a codearse con un Constancia, Atc. Baleares S.D. Ibiza, por no nombrar a otros.

En este equipo al que temen ahora los grandes clubs de la isla están toda una serie de jugadores, excelentes jugadores, a los que se ha podido contratar gracias a la enorme gestión llevada a cabo por el presidente del club, y ello porque se ha sabido rodear de un excelente equipo técnico, además podemos decir que dentro del equipo técnico también se encuentra él, puesto que de todos es sabido que es un gran seguidor del fútbol de cantera de nuestra isla, y he aquí una de las causas por las cuales el club posee a jóvenes y excelentes jugadores.

Por ello si cuando un equipo no va bien hay que buscar responsables de eso, cuando todo marcha bien, como ahora, también hay que buscarlos, y esos culpables tienen al señor Fuster como máximo responsable de los que ahora está pasando.

Créanme esto no es suerte, a esto se le llama, buena gestión, excelente planificación y también un presidente que es ni más ni menos lo que dice el diccionario de la lengua castellana:

"el que preside" que son mayoría los que menos presidir, de todo (entiéndase figurar, malmandar, presumir, etc.).

DISCÓBOLO

NO OBLIDEU LES
CARROSSES DE
SANT ANTONI I
DE SA RUA.

DEMOSTREM
QUE
TENIM BON
HUMOR!

ESCOLES ESPORTIVES

Les escoles esportives han iniciat el seu funcionament als diversos indrets i tenen els següents horaris si no hi ha canvis de darrera hora:

- CALVIA:** Atletisme . Els dilluns, dimecres i divendres de 5 a 7 de l'horabaixa.
Basket. Dimarts i Dijous de 4 a 6 de l'horabaixa.
Voleibol. Els dijous de 4 a 6 de l'horabaixa.
Escacs (Ajedrez): Dimecres de 4 a 6 de l'horabaixa.
LLOC: ESCOLA PUBLICA DE CALVIA
- SANTA PONSÀ:** Atletisme. Dilluns, dimecres i divendres de 5,30 a 7,30 de l'horabaixa.
Basket, Dilluns, Dimecres i Divendres de 5,30 a 7,30 de l'horabaixa.
Voleibol. Dimarts, Dimecres de 5,30 a 7,30 de l'horabaixa.
AL POLIESPORTIU
Scacs. Dilluns de 5,30 a 7,30 en el local de l'ASSOCIACIO DE VEÏNS(Plaça
- PEGUERA:** Basket. Dimarts de 5,30 a 7,30 de l'horabaixa. LLOC: CADE
Atletisme. Dilluns, dimecres i divendres de 5,30 a 7,30 a SANTA PONSÀ.

Els interessats se poden apuntar en els llocs i hores indicats.

-0-0-0-

PRIMERA JORNADA COMARCAL D'ESPORT ESCOLAR

Es va celebrar el passat dissabte 10 de novembre aquesta primera jornada d'esport escolar en la qual els nostres nins i nines obtingueren una sèrie de resultats molt bons. Enhorabona per ells. Són els següents:

FUTBOL SALA

Alevins Calvià-10 / Americans-0
Infantils Calvià 14 / American 1

BASKET

Infantil femení Calvià 35-Andratx 6
Infantil masculí Calvià 28 - Andratx 10
Alevins femení Calvià 10-Andratx 4
Alevins masculí Calvià 6- Andratx 22

JOAN SALVA

construccions

calvià

EXPLORACION DE APARTAMENTOS TURISTICOS

Jardín del Sol	Mini Polles
Caesar's	(Pto. Andratx)
Acapulco	Jardín de Playa

INFORMES Y RESERVAS:

EDIFICIO PALMIRA - SES ROTES VELLES
Tel. 69001-690966-691312-690264
Télex 68783 PAMO-E . Sta. Ponsa(MALLORCA)

RADIOGRAFIA

DEPORTIVA

En esta ocasión, empiezo la presente crónica con una satisfacción inusitada en éstas mis "Radiografías", pues desde que empecé con ellas no había tenido ocasión de ello, en los que se refiere al equipo representativo de nuestra villa, el, ahora, Costa de Calviá. Esta introducción tan alegre y optimista, viene a cuento porque el equipo antes mencionado, en todo el mes de Octubre, no ha perdido ninguno de los cuatro partidos disputados, con un bagaje de tres puntos positivos merced a su victoria en Artà y su empate en Selva ante el Xilvar, que bien pudo ser una victoria si los nervios, o lo que sea, de uno de nuestros jugadores no le hubiera hecho, poco menos, que pedir la tarjeta roja al colegiado, por cuyo motivo el equipo se quedó con inferioridad numérica, dando todas las ventajas al contrario.

Pero es que, además, fue capaz, aunque fuera en su feudo, de vencer, y con autoridad, al potente S.D. Ibiza que la temporada pasada militaba en II División B. Proeza que, a fuer de sinceros, nadie esperaba, pero que nuestros muchachos, demostrando que tienen arrestos para ello, como ya decía en mi crónica del mes pasado, lo lograron, y pusieron de manifiesto que son capaces de lo mejor. Y ahí están encaramados, en tercer lugar de la clasificación con tres puntos positivos, y a dos puntos del líder.

El Cade, como siempre, con el grupo de los mejores, en séptima posición y con tres positivos también, y a dos puntos del segundo, sigue con su regularidad tradicional pues siempre suele estar en el grupo de cabeza para luego disputar la liguilla.

En cuanto al C.D. Santa Ponça, ¿qué decir de este equipo que no se sepa ya? Sigue contando sus partidos por victorias; siete partidos jugados igual a catorce puntos, ocho de ellos positivos. Máximo goleador, mínimo goleado. ¿Qué decir más? El único aliciente, o más bien, la única incógnita estriba en quien le derrotará y cuándo saldrá derrotado. Esperemos que eso tarde mucho, e igual deseamos para los otros dos equipos nuestros.

Que así lo veamos.

S. Barceló.

CLASSIFICACIONES

1er. TROFEU A LA REGULARITAT

(Septiembre - Octubre)

	<u>Partidos</u>	<u>Pun.</u>
Kubalita	8	19
Fernando	8	16
P. Antonio	6	13
Thomás	7	13
Luis	7	13
Nico	8	13
Seguí	8	13
Xamena	6	12
Roca	6	12
Quico I	7	11
Varela	5	10
Venancio	3	6
Verdes	4	5
Biri	2	3
García	2	2
Justo	1	1
Quico II	1	1
Roig	1	1
Pacheco	1	1

C.D. CADE PEGUERA

Mingorance	8	19
Cámara	7	16
Enseñat	8	16
Martínez	6	15
Fernández	7	15
Campos II	7	15
López	7	14
Casas	6	13
Campos I	7	12
Ribera	6	11
González	5	8
Cazorla	4	7
Rodríguez	3	7
Plasencia	2	3
Guerrero	1	2
Moreno	1	2
Aragón	1	2
Vicente	1	2
Jiménez	1	1
Estorch	1	1
Millán	1	1

Tercera División

AT. BALEARES	9	7	1	1	15	5	15	*5
Mallorca At.	9	7	0	2	23	6	14	*4
Costa Calviá	9	6	1	2	16	8	13	*3
Portmany	9	6	0	3	15	9	12	*2
Sp. Mahonés	9	4	3	2	12	7	11	*1
Murense	9	4	3	2	9	6	11	*3
Ibiza	9	4	3	2	15	10	11	*3
Hospitalet	8	5	1	2	12	10	11	*3
Constancia	9	5	0	4	15	10	10	
A. Ciudadela	9	4	1	4	7	9	9	*1
Badia	9	3	2	4	7	8	8	-2
Alaró	8	3	1	4	10	14	7	-1
Porreres	9	3	1	5	8	13	7	-3
Alaior	8	2	3	3	5	10	7	*1
Margaritense	9	2	2	5	10	13	6	-2
Ferrerías	9	1	4	4	9	15	6	-4
Felanitx	9	2	2	5	6	12	6	-2
Porto Cristo	8	2	1	5	3	9	5	-3
Xílvor	9	1	2	6	2	14	4	-4
Artá	9	1	1	7	8	19	3	-5

Regional Preferente

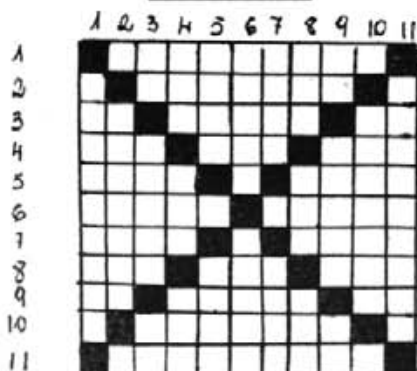
SANTANYI	9	7	2	0	17	7	16	*6
Esporles	9	6	1	2	18	9	13	*5
Andratx	9	5	2	2	19	11	12	*2
Escolar	9	5	2	2	14	10	12	*2
Sóller	9	5	1	3	26	8	11	*1
Cardassar	9	4	3	2	21	9	11	*3
Cade Peguera	9	4	3	2	16	12	11	*3
Montuiri	9	5	1	3	12	11	11	*1
Campos	9	4	2	3	9	6	10	
R. Victoria	9	4	1	4	14	17	9	*1
Biniamelem	9	3	2	4	14	16	8	
Pollença	9	2	4	3	11	15	8	-2
Llosetense	9	3	2	4	10	14	8	
Ca'n Picafort	9	1	4	4	7	17	6	-4
Arenal	9	2	1	6	11	19	5	-5
Ses Salines	9	2	1	6	8	22	5	-3
Cultural	9	1	1	7	8	19	3	-5
España	9	1	1	7	8	21	3	-5

Segunda Regional

SANTA PONSA	7	7	0	0	26	4	14	*8
Ferriolense	7	6	0	1	21	6	12	*6
Sant Bernat	7	4	2	1	11	8	10	*4
Collerense	7	4	2	1	13	8	10	*4
Marratxí	7	3	3	1	17	7	9	*1
Puigpunyent	7	3	3	1	6	4	9	*1
Consell	7	4	1	2	11	13	9	*3
Santa Maria	7	2	4	1	6	7	8	*2
Cafetín	7	2	3	2	10	8	7	-1
A. Llubí	7	2	3	2	7	8	7	-1
Pta de Na Tesa	7	2	2	3	8	9	6	-2
Llucmajor	7	2	2	3	7	14	6	-2
Molinar	7	1	2	4	10	16	4	-4
San Jaime	7	1	2	4	5	11	4	-2
Ca's Concos	7	1	1	5	7	12	3	-3
Brasilía	7	1	1	5	12	25	3	-3
A. Vivero	7	1	1	5	4	11	3	-5
A. Victoria	7	0	2	5	7	22	2	-6

Pasatiempos

CRUCIGRAMA

HORIZONTALES.- 1.-Cobrar el derecho que se paga por cruzar un sitio. 2.-Consonante. Da o causa calor. Consonante. 3.-Al revés, articulo neutro. Itinerario diario en una carrera ciclista. Reflexivo. 4.-Al revés, dios del trueno. Duración de lo eterno. Al revés, fluido aeriforme. 5.-Naves. Vocal. Molinio, en mallorquín. 6.-Al revés, toca episcopal, alta y apuntada. Cabellos blancos, al revés. 7.-Perteneciente o relativo al día. Vocal. Al revés, locas. 8.-Letras de lia. Letra griega. Al revés, regalar. 9.-Consonantes. Al revés, loco. Afirmación. 10.-Vocal. As-tuto, cauto, femenino. Vocal. 11.-Técnico en caligrafía.

VERTICALES.- 1.-Que fácilmente aría de opinión. 2.-Consonante. Alabardas. Cien. 3.-Vocales. Completo, concluso. Repetido, nombre familiar. 4.-Letras de CER. Río gallego, afluente del Miño. Letras de LEA. 5.-Interjección. Mil. Al revés, marcharte. 6.-Provincia española. Al revés, ameno, distraído. 7.-Aplicase al que tiene las manos o pies contrahechos. Consonante. Labrar. 8.-En mallorquín, grano. Adverbio de lugar. Al revés, planta liliácea usada como condimento. 9.-Vocales. Hacer o causar ruido. Al revés, nota musical. 10.-Consonante. Familiarmente, graciosas. Vocal. 11.-Muerte violenta causada al rey o heredero.

SOLUCIONES AL CRUCIGRAMA ANTERIOR

HORIZONTALES.- 1.-Falta. Petra. 2.- Util. T. León. 3.-Gos. Con. Asa. 4.-As. Canos. Ad. 5.-S. Balones. E. 6.-Bina. Alon. 7.-A. Camadas. B. 8.-VI. Lamas. No. 9.-INI. Ras. Mal. 10.-Les. R. Hace. 11.-Asama. Pasea.

Josep Suàrez.

$$306010201 = 7$$

$$701020602 = 4$$

$$402070304 = 12$$

$$90802001 = 52$$

Pon los signos que corresponden

|||

cerrajería
A. SOTOMAYOR

||| **es ferrer**
des poble

C. SON. M. Nº 2 - CALVIA - MALLORCA

CARPINTERIA
CALVIA

Hnos. INSERTE

C/. TRANSFORMADOR, S/N - TEL. CALVIA - MALLORCA

CAJA DE BALEARES "SA NOSTRA"

**SIRVASE
AUTOMATICAMENTE**

**CAJA DE BALEARES
"SA NOSTRA"**

